

RELIGIE

Bisschop Ron van den Hout op zoek naar draagvlak voor pijnlijke beslissingen: 'Als je een kerk sluit, wil dat niet zeggen dat een kerkgemeenschap uiteen moet vallen'

Bron: dagblad De Limburger (online) dd. 18-12-2025 door Hans Straus.

Bisschop Ron van den Hout. © Jan-Paul Kuit

Roermond

Na gesprekken met 150 gelovigen uit het bisdom Roermond presenteerde bisschop Ron van den Hout woensdag zijn *Kompas voor de toekomst* van de katholieke kerk in Limburg. Niet vanuit een ivoren toren, want hij zoekt draagvlak voor pijnlijke beslissingen.

Bij de aftrap van het inspraaktraject voor een toekomstvisie in oktober sprak Van den Hout in De Limburger nog sommige woorden. We hebben echt een heel groot probleem. Financieel gaat het helemaal niet goed. Heel veel parochies zitten financieel in de min en ook wij als bisdom krijgen de begroting niet sluitend. Er zijn al veel mensen ontslagen. Dat kunnen we niet blijven voortzetten. Het financiële verhaal zal moeten kloppen. Anders kom je ook niet aan pastorale zorg toe."

Herbestemmen of sluiten van kerkgebouwen is noodzakelijk, maar tegelijkertijd moet de kerk zichtbaar blijven in gemeenschappen. Hoe doe je dat? „Als een kerk sluit, wil dat niet zeggen dat een kerkgemeenschap uiteen moet vallen. We willen juist dat ze in nieuwe vormen doorgaan", legt Van den Hout uit

Spannend

Ideeën daarvoor moeten uit die gemeenschappen komen. Eerste aanzetten daartoe zijn nu in drie gespreksrondes in abdij Rolduc in Kerkrade verzameld. „We hebben met priesters en leken, met bestuurders en jongeren gesproken over hoe het verder moet. De spontane reacties van 150 mensen die we op deze korte termijn verzamelden, hebben mij heel erg verrast. Het proces is mij goed bevallen. En dat geldt voor velen met mij.”

Van den Hout geeft toe dat het voor hem ook spannend was om de zogenaamde synodale aanpak voor deze toekomstvisie te hanteren. Een aanpak waarbij gelovigen nadrukkelijk wordt verzocht om medeverantwoordelijkheid te dragen voor noodzakelijke veranderingen.

„Van oudsher hebben pastoors in Limburg een sterke positie. Ze zijn gewend alleen de verantwoordelijkheid te dragen voor beslissingen in hun parochie. Pastoors moeten wennen aan verantwoordelijkheid delen. Dat is spannend, ook voor een bisschop. Aanvankelijk dacht ik: zagen we nu aan priesterlijke stoelpoten? Maar als we vanuit een ivoren toren beslissen, leidt dat vaak tot frustraties in gemeenschappen. We willen juist draagvlak creëren voor pijnlijke beslissingen. Daarbij in het oog houdend dat de eindverantwoordelijkheid bij de bisschop ligt.”

Bisschop Van den Hout zegent kerstbomen voor de kerken in Roermond bij een kwekerij in Herten. © Bisdom Roermond

Welke kerken in parochies gaan sluiten staat niet in het stuk *Verbonden in Christus - Kompas voor de toekomst*. Eerst gaat de toekomstvisie in boekvorm naar de parochies, daarna gaat de bisschop in het voorjaar nog de provincie in om de plannen toe te lichten. Een inspraaktraject dat zelden is gezien in de katholieke kerk. „Ik geloof wel dat ons bisdom hierin vooroploopt in Nederland”, zegt Van den Hout.

Ondanks alarmerende cijfers over het kerkbezoek in Limburg – slechts 20.000 van 576.000 geregistreerde katholieken (net wat meer dan de helft van het aantal inwoners) woont nog regelmatig de mis bij – put Van den Hout hoop uit het feit dat het aantal mensen dat op zoek is naar zingeving groeit. Vooral het feit dat een aantal jongeren zich binnen de 150 bevraagde gelovigen nadrukkelijk en inhoudelijk heeft bemoeid met de toekomstvisie is in zijn ogen hoopgevend. „Die moeten we koesteren.”

Dat zal met een kleiner aantal kerken moeten. Tegelijkertijd zullen die godshuizen juist ook buiten de reguliere diensten hun deuren moeten openstellen voor bezoek en bezinning. Daarnaast wordt gezocht naar digitale vormen om contact te houden met gelovigen. Hen op digitale platformen wegwijs maken, is een eerste opdracht. „Ik ben zelf niet digitaal onderlegd en zal niet gaan twitteren, maar er zijn genoeg ideeën geopperd en er is om mij heen genoeg expertise voorhanden om hier vorm aan te geven.”

Verbinding

Van pastoors verwacht Van den Hout dat zij in lokale gemeenschapshuizen en zorgcentra kerkdiensten gaan houden wanneer kerkgebouwen niet langer beschikbaar zijn. „We zullen verbinding moeten zoeken. Gemeenschappen onderling zullen moeten gaan samenwerken. Dat kost tijd. Het gezin, de bijbelclub en de Jonkheid zoals die in Zuid-Limburg bestaat; dat zijn gemeenschappen die al nabij zijn. Er is nu al veel meer dan de reguliere eucharistieviering. Dat moeten we uitbreiden.”